

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۸/۲۸

شماره: ۱۰/۱/۱۱۰۸۰/ص

پیوست: ندارد

تشخیص اصالت نامه

باسمه تعالی

جناب آقای دکتر عارف

معاون اول محترم رئیس‌جمهور

موضوع: درخواست لغو مجوز بهینه‌سازی مصارف ارزی در کلیه رویه‌های واردات به دلیل عدم رعایت ترتیبات و تشریفات قانونی

با سلام و احترام

همانگونه که مستحضرید طبق اطلاعیه وزارت صنعت، معدن و تجارت، جهت مدیریت مصارف ارزی، از تیرماه ۱۴۰۴ به ازای همه کالاهای مرتبط با این وزارتخانه، مجوز سیستمی بهینه‌سازی ارزی برای واحدهای بازرگانی و تولیدی اجباری شده است. به عبارتی دیگر طبق این فرایند؛ علاوه بر کنترل معمول در سهمیه‌بندی ارزی واحدهای تولیدی و بازرگانی به صورت سالیانه و بدون ارائه هیچگونه گزارش کارشناسی مبنی بر تخصیص ارز به کالاهای مشخص، کد تعرفه‌های گمرکی به سهمیه ارزی متصل گردیده و سقف تعرفه تعریف شده است.

شایان ذکر است از نگاه فعالان اقتصادی در ماه‌های اخیر، وزارت صنعت، معدن و تجارت این محدودیت را برای مدیریت واردات و تخصیص ارز اعمال نموده که مغایر با ماده ۲۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور می‌باشد و اگرچه محدود بودن ارز در کشور با توجه به شرایط تحریمی، امری قابل درک است؛ لیکن اولاً نمی‌تواند محلی برای نقض قانون باشد و ثانیاً الگوی مدیریت و سهمیه‌بندی ارز نادرست بوده و واردکنندگان تولیدی و بازرگانی را در فرایند تامین مایحتاج تولید و نیازهای اساسی کشور دچار مشکل نموده است. لذا در ارتباط با اهم ایرادات و چالش‌ها، موارد ذیل را به عرض می‌رساند:

- عدم رعایت مواد ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در صدور و ابلاغ اطلاعیه دریافت مجوز بهینه‌سازی مصارف ارزی: از منظر قوانین هر نوع تغییر رویه و همچنین صدور بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط به دستگاه‌های اجرایی می‌بایستی مطابق مواد ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و مقررات مربوطه صورت گیرد، در صورتی که مجوز بهینه‌سازی ارزی بدون طی کردن فرایندها و نظامات اداری و طی صدور اطلاعیه درسامانه، ابلاغ و اجرایی گردیده است؛ لذا ابهام در دستورالعمل‌ها و نبود ضابطه مشخص جهت اجرای این طرح، سبب اعمال تبعیض و سردرگمی شدید متقاضیان و افزایش تعداد ثبت سفارش‌های رد شده در سامانه گردیده است.

- **عدم امکان واردات با استفاده از ارز حاصل از صادرات خود:** برابر ماده ۱۳ آیین نامه اجرایی تبصره ۶ بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، یکی از روش های رفع تعهد ارزی صادراتی، واردات در مقابل صادرات خود می باشد که تا مرداد ماه ۱۴۰۴، امکان استفاده از ارز حاصل از صادرات با مشکل مواجه بود و بعد از حدود دو سال و با پیگیری های اتاق ایران، بانک مرکزی درباره امکان واردات از محل صادرات خود اعلام نمود که دخل و تصرفی در اجرای این روش ندارد؛ لیکن پس از رفع این مشکل، هم اکنون واردکنندگان در هنگام ثبت سفارش با مانع جدید، دریافت مجوز بهینه سازی ارزی مواجه هستند و دریافت این مجوز سبب شده تا از منابع ارزی حاصل از صادرات خود، اجازه واردات و رفع تعهد ارزی را نداشته باشند که علاوه بر آثار خطرناک ناشی از عدم رفع تعهد ارزی، موجبات کاهش درصد بازگشت ارز صادرکننده به زیر ۷۰ درصد و عدم امکان اظهار صادراتی و یا عدم تامین مواد اولیه برای تولید را فراهم نموده است؛ لذا پیشنهاد می شود واردات از محل صادرات خود از رویه بهینه سازی مصارف ارزی مستثنی شود.
- **بهینه سازی چند باره مصارف ارزی از سوی وزارت صمت:** در طی سال های گذشته روند تأمین ارز برای واردات مواد اولیه و تجهیزات تولید، چندین بار با بهینه سازی دفاتر تخصصی، أخذ برنامه تولید، أخذ آمار تولید و بارگذاری فاکتورها بهینه شده اند و اکنون نیز با مجوز بهینه سازی برای ثبت سفارش، این فرایند مجدداً صورت می پذیرد.
- **عدم شفافیت نحوه تخصیص ارز برای هر ردیف تعرفه و فرایند افزایش آن توسط دفاتر تخصصی:** روند باز شدن کد تعرفه ها مشخص نمی باشد و به گفته فعالان اقتصادی ممکن است یک بنگاه اقتصادی مطلع باشد و ثبت سفارش را انجام دهد؛ در صورتیکه بنگاه دیگر بی خبر باشد. همچنین ثبت سفارش برای یک کد تعرفه بلوکه می شود تا از استان تاییدیه گرفته شود که گاهی تا ۲ ماه زمان لازم است تا استان تاییدیه را ارائه دهد و این امر موجب می گردد تا فعالان اقتصادی دیگر در این مدت از دریافت سهمیه محروم گردند که این موضوع تبعیض ناروا می باشد.
- **توقف کالا در گمرک و افزایش هزینه دموراژ و انبارداری:** اعمال این محدودیت بدون توجه به رویه های پیشین و جاری، سبب توقف کالا در گمرک و افزایش هزینه دموراژ و انبارداری، ارجاع به اموال تملیکی و احتمال از دست رفتن کالا، اختلال در رفع تعهد ارزی، عدم فعالیت سایر فعالین به دلیل بلا تکلیفی در ترخیص کالا و عدم یکنواختی اجرای سیاست شده است. کالاهایی در بنادر باقی مانده اند که منتظر تخصیص ارز هستند و پروسه تولید تنها در انتظار مواد اولیه و تجهیزاتی است که در گمرکات دچار رسوب شدند.
- **سلب شدن امکان برنامه ریزی برای تولید:** دستورالعمل نحوه انجام و تأیید ثبت سفارشات ارزی واحدهای تولیدی، بازرگانی و اطلاعیه های تکمیلی آن توسط وزارت صمت (آخرین مصوبه مربوط به سال ۱۴۰۳ می باشد و برای سال ۱۴۰۴ تصمیمی اتخاذ نگردیده است)، برای بازرگانان کشور اعم از تولیدی و غیرتولیدی، سهمیه ای سالیانه و تفکیک شده به

فصول را مشخص کرده و عملاً وقتی برای یک بازرگان سهمیه‌ای را در سامانه مشخص می‌کنند و او نیز برنامه ریزی تجاری می‌کند، مجدداً با بهینه سازی ارزی، امکان برنامه ریزی از فعال اقتصادی سلب می‌شود. همچنین در جایی که برای تأمین ارز، ثبت سفارش‌ها چندین ماه بی‌پاسخ می‌مانند، برنامه‌ریزی ممکن نیست. از سوی دیگر مواد اولیه و تجهیزات لازم برای تولید باید وارد شوند؛ لیکن واردات درگیر تخصیص ارز است و عملاً با این شیوه، نمی‌توان برای تولید برنامه‌ریزی نمود.

- **اختلال در تأمین مواد اولیه واحدهای تولیدی:** تولید کالایی که به چند ماده اولیه وابسته است، چنانچه سهمیه حتی یکی از مواد اولیه بسته شود، آن بنگاه امکان تولید نخواهد داشت.

- **اعمال مجوز بهینه سازی برای کلیه کالاها:** این مجوز برای ثبت سفارش تمامی کالاهای وزارت صمت اعمال می‌گردد و تقریباً تمامی آن‌ها؛ از مواد اولیه که ساخت داخل ندارند و یا ساخت داخل دارند؛ به راحتی رد سیستمی می‌شوند. همچنین مصادیق دیگری از جمله دریافت مجوز بهینه سازی در تعرفه‌های سایر به علت مشخص نبودن اینگونه از کد تعرفه ها، تعریف سقف صفر برای برخی از تعرفه‌ها (اعمال ممنوعیت در واردات)، تمدید سفارش‌های سال‌های قبل و کاهش سقف سهمیه برای ثبت سفارش‌های سال ۱۴۰۴، عدم امکان ویرایش به علت منفی شدن سقف مجوز بهینه‌سازی، رد شدن درخواست شرکت‌های بازرگانی، واردات ماشین آلات توسط واحدهای تولیدی، دریافت سهمیه برای کد تعرفه‌های مشترک و ... مشکلاتی را برای فعالان اقتصادی ایجاد نموده است.

- **تمدید ثبت سفارش به علت فرایند طولانی تخصیص ارز و مجوز بهینه سازی مصارف ارزی:** واردکنندگان بنابر طولانی شدن فرآیند تخصیص ارز ناگزیر هستند ثبت سفارش خود را ویرایش نمایند تا مشمول قوانین و مقررات بازدارنده و سخت‌گیرانه از جمله قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز نشوند.

- **ایجاد رانت:** طبق گفته فعالان اقتصادی فرایند موجود، مکانیزم مفسده‌انگیز مبتنی بر چانه‌زنی برای ثبت سفارش واردات ایجاد می‌نماید و تجار برای پیشبرد امور خود ناگزیر از توسل بدان هستند و یا وادار به استفاده از سهمیه ارزی شرکت‌های دیگری که این سهمیه را أخذ نموده‌اند؛ می‌شوند.

شایان ذکر است علاوه بر برگزاری دو نشست کارگروه تخصصی شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، این موضوع در نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۷ مطرح و مقرر گردید "وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت)، اجرای طرح بهینه سازی مصارف ارزی را تا شفاف شدن ضوابط و نحوه اجرا متوقف نماید. در صورت اجرای طرح بهینه سازی مصارف ارزی، سازمان توسعه تجارت امکان ویرایش ثبت سفارش کالاهای موجود در اماکن گمرکی، کالاهای تأمین ارز شده و همچنین آن دسته از کالاهایی که به تشخیص گمرک ادامه انجام

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۸/۲۸

شماره: ۱۰/۱/۱۱۰۸۰/ص

ندارد

تاریخ:

شماره:

پیوست:

تشخیص اصالت نامه

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی
Public - Private Dialogue Council

تشریفات گمرکی آنها مستلزم اصلاح ردیف تعرفه مندرج در ثبت سفارش است را بدون نیاز به اخذ مجوز بهینه‌سازی مصارف ارزی و محدودیت ویرایش کد تعرفه (در سطح ۴ رقم) فراهم آورد." باعنایت به مطالب فوق، از آن مقام محترم تقاضا می‌گردد دستور فرمایید جهت جلوگیری از تحمیل ضرر و زیان به فعالان اقتصادی و تسهیل در فرایند تجارت خارجی، ضمن اجرای مصوبه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، لغو مجوز بهینه سازی مصارف ارزی صادر گردد. همچنین به جهت تبعات ناشی از عدم رفع تعهد ارزی به موقع از محل صادرات، عجاتاً به قید فوریت واردات از محل صادرات خود از دریافت مجوز بهینه‌سازی مصارف ارزی مستثنی شود.

پیشاپیش از حسن توجه، دستور مساعد و عاجل حضرتعالی سپاسگزاریم.

صمد حسن زاده
رئیس اتاق ایران و دبیر شورای
گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

رونوشت:

- جناب آقای مدنی‌زاده؛ وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی و رئیس شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، جهت استحضار و صدور دستور مقتضی
- جناب آقای اتابک، وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت و عضو شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، جهت استحضار و صدور دستور مقتضی